

Håkan Ektander
Stora Wahlby Gård
590 22 Väderstad

Tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken (1998:808) till verksamhet med djurhållning på fastigheten Karlebytorp 6:3 i Mjölby kommun (verksamhetskod 1.10, industriutsläppsverksamhet)

BESLUT

Tillstånd

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen lämnar Håkan Ektander tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken (1998:808) till befintlig och utökad verksamhet med värphöns på fastigheten Karlebytorp 6:3 i Mjölby kommun. Tillståndet medger djurhållning av högst 55 000 platser för fjäderfä.

Miljöprövningsdelegationen godkänner enligt 6 kap. miljöbalken den upprättade miljökonsekvensbeskrivningen i ärendet.

Villkor

För tillståndet gäller följande villkor:

Allmänt

1. Om inte annat föreskrivs i villkoren nedan, ska verksamheten bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad sökanden har angivit i ansökningshandlingarna och i övrigt i ärendet angivit eller åtagit sig.

Gödselhantering m.m.

2. Hantering av gödselmedel ska ske på sådant sätt att läckage och spill samt olägenheter för närboende begränsas.
3. Stallgödsel och andra organiska gödselmedel (>25% ts-halt) får under perioden 1 mars – 31 oktober tillfälligtvis lagras i stuka under maximalt två veckor på det fält där spridning senare ska ske. Stukan ska läggas på en torr och jämn plats med liten risk för urlakning av gödseln. Avståndet till bostadshus, vattendrag, dike och vattentäkt ska vara minst 150 meter. Lagringsplatsen ska flyttas inom fältet vid återkommande lagring på samma fält. Tillsynsmyndigheten får medge längre tid för stukalagring om det finns särskilda skäl.
4. Spridning av gödselmedel ska grundas på markkartering och anpassas till grödans behov för växtsäsongen. Markkartering av spridningsarealen ska ske minst vart tionde år. En växtnäringsbalans avseende kväve och fosfor ska upprättas för verksamheten minst vart tredje år.

5. En gödslingsplan ska upprättas årligen för spridning av gödselmedel. Den utförda spridningen ska dokumenteras avseende uppgifter om skifte, typ av gödselmedel, tillförd mängd, datum och gröda.
6. Spridning av stallgödsel och andra organiska gödselmedel ska ske under så få och koncentrerade perioder som möjligt. Spridning av stallgödsel och andra organiska gödselmedel får inte ske under lördagar, söndagar, helgafnar och helgdagar. Tillsynsmyndigheten får medge undantag från förbudet om det finns särskilda skäl.
7. Spridning av gödselmedel och bekämpningsmedel får inte ske närmare vattentäkt än 50 meter.
8. Längs vattendrag, vattenförande diken och öppna vattenytor ska det finnas ständigt bevuxna skyddszoner. Zonens bredd ska anpassas efter risken för vindavdrift och ytavrinning från fältet, men bredden får inte vara mindre än 5,5 meter. Skyddszonerna får brytas för insådd högst en gång vart femte år. Skyddszonerna ska vara ogödslade och får inte besprutas med kemiska bekämpningsmedel.
9. Tvättvatten från stallbyggnader ska ledas till tät behållare. Det uppsamlade vattnet får inte spridas på vattenmättad, översvämmad, snötäckt eller frusen mark.
10. Stallgödsel och andra organiska gödselmedel ska myllas eller brukas ned snarast möjligt och senast inom 12 timmar från spridningstillfället såvida inte spridning sker i växande gröda där myllning/nedbrukning inte är möjlig.
11. Skriftliga avtal ska upprättas för hantering av stallgödsel som inte ska spridas på mark som verksamhetsutövaren äger eller arrenderar (egen spridningsareal).
Den egna spridningsarealen samt den spridningsareal som de skriftliga avtalen omfattar ska som minst motsvara det totala behovet av spridningsareal för den mängd stallgödsel som djurhållningen ger upphov till. Vid avtal om annan användning av stallgödseln, såsom biogasproduktion, får spridningsarealen minskas i motsvarande omfattning.
12. Innan förändring av gödselhanteringen sker ska information lämnas till tillsynsmyndigheten.

Kemikalie- och avfallsfrågor

13. Kemiska produkter och farligt avfall ska förvaras väl uppmärkta och på sådant sätt att förorening av mark, vatten och luft inte riskeras. Kemiska produkter och farligt avfall ska förvaras nederbördsskyddat och vid behov ska förvaringsplatsen vara försedd med påkörningsskydd.

Flytande kemiska produkter och flytande farligt avfall ska förvaras inom invallat område som är beständigt mot det som förvaras där. Invallningar ska dimensioneras så att de rymmer största behållarens volym och minst 10 % av övrig lagrad volym.

Buller

14. Ljudnivån från den samlade verksamheten får inte överskrida följande värden utomhus vid bostäder:

	Klockslag	Ekvivalent ljudnivå	Momentan ljudnivå
Vardagar	07–18	50 dBA	
Lör-, sön- och helgdagar	07–18	45 dBA	
Kvällar	18–22	45 dBA	
Nattetid	22–07	40 dBA	55 dBA

Buller ska kontrolleras genom immissionsmätningar eller genom närfältsmätningar och beräkningar. Kontroll ska ske så snart det har skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade ljudnivåer.

Egenkontroll

15. Kontroll av utsläppens påverkan på recipienten ska ske. Förslag till recipientkontrollprogram ska lämnas in till tillsynsmyndigheten *senast inom tre månader* från det att tillståndet vunnit laga kraft. Ett alternativ till eget kontrollprogram är att medverka i den samordnade recipientkontroll som bedrivs i länet.

Övrigt

16. Om verksamheten i sin helhet eller i någon del upphör ska detta i god tid dessförinnan anmälas till tillsynsmyndigheten. Eventuella kemiska produkter och farligt avfall ska tas omhand på sådant sätt som tillsynsmyndigheten bestämmer. Verksamhetsutövaren ska vidare i samråd med tillsynsmyndigheten utreda om verksamheten har givit upphov till föroreningar och i sådant fall också ansvara för att efterbehandling sker.

Igångsättningstid

Den med tillståndet utökade verksamheten ska ha satts igång senast den 30 april 2019 annars förfaller tillståndet i denna del. Verksamhetsutövaren ska meddela tillsynsmyndigheten när den utökade verksamheten sätts igång.

Tidigare tillstånd

När detta beslut har vunnit laga kraft upphör Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsens beslut om tillstånd enligt miljöbalken daterat 2001-05-04, dnr 244-596-01, att gälla.

Kungörelsedelgivning

Miljöprövningsdelegationen beslutar med stöd av 49 § delgivningslagen (2010:1932) att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse på sätt som anges i bilaga 1.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Tidigare beslut

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen har genom beslut den 4 maj 2001 meddelat tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken till befintlig och utökad jordbruksanläggning och driften av densamma på fastigheten Karlebytorp 6:3 i Mjölby kommun. Tillståndet omfattar djurhållning om 5 hästar, 33 000 värphöns och tappar, totalt 335 djurenheter samt växtodling.

Samråd

Samråd med Länsstyrelsen och Mjölby kommun genomfördes den 13 januari 2015. Länsstyrelsen har den 22 januari 2015 skriftligen meddelat att verksamheten tillhör de verksamheter som alltid ska antas medföra betydande miljöpåverkan. Närboende har informerats om den planerade verksamheten skriftligen samt inbjudits till utökat samråd. Inbjudan till utökat samråd har även skett genom annons i Östgöta Correspondenten.

Ärendets handläggning

Ansökan, med miljökonsekvensbeskrivning, har kungjorts i Östgöta Correspondenten. Handlingarna har hållits tillgängliga för allmänheten i enlighet med bestämmelserna i miljöbalken.

Miljöprövningsdelegationen har genomfört remissförfarande med Länsstyrelsen Östergötland och Miljönämnden i Mjölby kommun.

Sökanden har beretts tillfälle att lämna synpunkter på de remissvar som inkommit och vad som i övrigt har tillförts ärendet. Något yttrande med bemötande har inte inkommit.

ANSÖKAN MED YRKANDEN

Yrkanden

Håkan Ektander ansöker om tillstånd till verksamhet med värphöns på fastigheten Karlebytorp 6:3 i Mjölby kommun. Ansökan omfattar maximalt 550 djurenheter enligt miljöbalken. Sökanden yrkar på att det befintliga tillståndet ska upphöra att gälla när det nya tillståndet vunnit laga kraft.

SÖKANDENS BESKRIVNING AV VERKSAMHETEN

Av ansökningshandlingarna och av vad sökanden i övrigt har angett framgår bland annat följande:

Lokalisering

Den aktuella jordbruksverksamheten är belägen mitt på östgötaslätten, drygt 1 mil väster om Mjölby. Stora Wahlby utgör i sig en kulturmiljö med anor från 1800-talet. Gården omges av parkmark och hagmark som hyser grova lövträd med sina speciella biologiska värden.

Inom 500 meter från anläggningen finns inga skolor, men däremot finns det ett kooperativt daghem 350 meter från det närmaste stallet. Utöver detta finns inga andra offentliga lokaler i närområdet. Antalet permanentbostäder inom 500 meter från anläggningen är fyra stycken, varav två tillhör verksamhetsutövarens familj.

Det aktuella området omfattas inte av några speciella bestämmelser enligt gällande översiktsplan. Inga övriga planer eller områdesbestämmelser berör anläggningen vid Stora Wahlby Gård. Sökandens bedömning är att verksamheten inte kan påverka miljön i det närliggande Natura 2000-området (Tåkern) på ett betydande sätt. Verksamheten berör endast åkermark, och påverkar inte allmänhetens möjligheter att bedriva friluftsliv i omgivningen. Hygnestadsbäcken rinner genom betesmarken. Sökanden bedömer att den utökade verksamheten med värphöns inte kommer att påverka Hygnestadsbäcken. Närområdet kring Stora Wahlby är regionalt intresse för kulturmiljö. Vid Stora Wahlby finns två fornlämningar. Det finns inga fornlämningar inom det område där det nya hönshuset är tänkt att uppföras. De aktuella arealerna omfattas inte av något vattenskyddsområde. Den berörda åkerarealen för gödselspridning ligger inom s.k. nitratkänsligt område.

Produktion

Verksamheten som Håkan Ektander driver omfattar i dagsläget produktion av avelsågg vid Stora Wahlby Gård. Besättningen omfattar ca 33 000 platser för fjäderfå fördelat på två stall. Det nya stallet vid Stora Wahlby kommer att omfatta ca 18 000 platser för föräldradjur till slaktkycklingar. Utöver verksamheten med äggproduktion så bedriver företaget växtodling omfattande ca 235 ha åker.

Djuren i de befintliga stallen förbrukar ca 9 m³ dricksvatten per dygn. Efter utbyggnad beräknas vattenförbrukningen till djuren omfatta ca 15 m³ dricksvatten per dygn. Vattnet tas från det kommunala nätet.

Gödselsystemet för värphöns är fastgödsel. För att uppfylla kravet på 10 månaders lagringskapacitet behövs ett sammanlagt lagerutrymme om 1 625 m³ för gödseln. Tillgängliga gödsellager ses i tabell 1 nedan.

Tabell 1. Tillgängliga gödsellager

Lager	Volym	Kommentar
Platta	1 200 m ³	Befintligt lager
Platta	600 m ³	Planerad förlängning av befintligt lager
Summa	1 800 m ³	

Behovet av spridningsareal är beräknat till 376 hektar. Den stallgödsel som uppkommer vid det planerade stallet kommer helt och hållet att säljas av till extern mottagare (Väderstadverken). Spridningsarealer som finns att tillgå ses i tabell 2 nedan.

Tabell 2. Spridningsarealer

Brukare	Fastighet	Åker (ha)
Håkan Ektander	Karlebytorp 6:3 m.fl.	235
Väderstadverken	Muntligt avtal	150
Summa		385

Arealer för spridningsfria zoner intill bostäder och vattendrag beräknas maximalt uppgå till några enstaka hektar.

Utsläpp till vatten

All hantering av gödsel och tvättvatten kommer att ske i slutna system. Stallarna rengörs efter varje omgång med högtryckssprutor (en produktionsomgång är ca 1 år lång). Mängden rengöringsvatten för de två stallen beräknas till totalt ca 150 m³. Tvättvattnet från de två befintliga stallen leds via en slamavskiljningsbrunn på 10 m³ till en uppsamlingsbrunn på 150 m³. Tvättvattnet från stall 3 (det nya stallet) kommer att ledas till en separat tvättvattenbrunn (ca 150 m³) som kommer att byggas vid det stallet. Tvättvattnet som samlas i brunnarna kommer att sugas upp till en gödseltunna och spridas på åkermark. Spridning av tvättvatten på åkermark kommer ske ca 2 gånger per år.

Avloppsvattnet från befintligt personalutrymme leds till trekammarbrunn, med efterföljande markbädd. Avloppsvatten från nya stallet (om det blir aktuellt med avlopp där) kommer att ledas till samma trekammarbrunn. Men troligen blir det inget avlopp från det nya stallet.

Dagvatten från området kring stallen kommer infiltrera genom marken och fångas upp av dräneringssystemet. Takvatten från den nya stallbyggnaden kommer att ledas i tätta ledningar ner till dräneringssystemet.

Spolplattan för maskiner (gamla gödselplattan) har en avledning av vatten till en separat trekammarbrunn. Vattnet från spolplattan går via Hygnestadbäcken till Tåkern. Sökanden anger att spolvattnet skulle kunna silas över och igenom gräsbevuxen mark istället för att släppas ut direkt till diket.

Utsläpp till luft

För närvarande är det inte aktuellt med att installera någon typ av luftrening på ventilationsluften. Lokalt punktutsläpp sker i form av ammoniak via ventilationsluften som släpps ut från ett antal trummor som sitter i stallbyggnadernas tak. Förhärskande vindriktning är sydvästlig vind. Den ammoniak som släpps ut direkt från djuren, kommer i huvudsak att belasta produktiv och relativt okänslig åkermark nordöst om gården. Kvantiteten på ammoniakutsläppen från stallarna beräknas bli ca 11 ton per år.

Den allra viktigaste åtgärden för att minska utsläppen av ammoniak från stallen är att hålla ströbäddarna torra. Genom att gödselbädden hålls torr hindras omvandlingen av urinsyra till ammoniak på ett mycket effektivt sätt. Till skillnad från ammoniak är urinsyran ej flyktig, utan den bevaras väl i den torra gödseln. Tillsatsvärmen i stallet bidrar också till att hålla bäddarna torra. Övriga åtgärder mot ammoniakavgång från gödseln består av att man i tillämpliga fall (vid spridning på öppen jord) myllar gödseln snabbt efter spridningen.

Erfarenheten från den befintliga anläggningen är att verksamheten med värphöns inte medför några frekventa luktproblem för omgivningen som kan relateras till den dagliga

driften. Bedömningen är därför att etableringen av ett nytt stall vid Stora Wahlby inte kommer att medföra någon oacceptabel luktstörning för omgivningen.

Gödseln från anläggningen kommer att lagras i det befintliga gödsellagret, som kommer att byggas ut i samband med bygget av nytt stall. I normalfallet kommer det inte att lukta från den pågående lagringen. Lukt kommer däremot att kännas i samband med utgödsling och spridning i fält. Luktproblem i samband med spridningen kan inte undvikas, men störningen är relativt kortvarig. Hur länge man känner av lukt efter spridningen är dock mycket väderberoende.

Uppvärmning av stall, verkstad, spannmålstork och personalutrymme sker via gårdens halmpanna. Halmpannans effekt är 490 kW. Halmen lagras inomhus, på ett cementgolv och under tak. Askan från halmpannan lagras på gödselplattan, bredvid gödseln. Askan från halmen sprids på åkermark tillsammans med gödsel.

Förorenade områden

Det har inte förekommit någon tidigare miljöpåverkande verksamhet i området. Därmed förväntar sig sökanden inte att verksamheten berör några förorenade områden. Länsstyrelsens inventering av förorenade områden har inte heller pekat ut några riskobjekt i det aktuella området.

Kemiska produkter och avfall

Inom verksamheten med värphöns används inte några kemikalier förutom att desinfektion ibland görs i samband med att stallet töms och tvättas efter en avslutad produktionsomgång. Stallet tvättas då först med högtryckstvätt med hetvatten utan tillsatser, därefter desinficeras det om det finns behov av detta. Desinfektionsmedlet sprayas ut över väggar och golv, och därefter värms stallet upp så att byggnaden blir ordentligt uttorkad. På så sätt erhålls en effektiv sanering av sjukdomsalstrande organismer. Desinfektionsmedel tas hem i samband med att det ska förbrukas. Det förvaras då i kemikalieboden.

Inom växtodlingen hanteras kemikalier i form av oljor och växtskyddsmedel. Säkerhetsdatablad över de olika produkterna finns samlade i en pärm på gården.

Användningen av bekämpningsmedel är behovsanpassad, med minimal behandling och minimidosering som grundregel. Det betyder att både val av preparat och dosering anpassas efter de rådande behoven i det enskilda fältet. I verksamheten används bekämpningsmedel i klass 1L och 2L som är godkända av Kemikalieinspektionen.

Förvaring av bekämpningsmedel sker i ett separat låst utrymme. Utrymmet är märkt med skylt och golvet är hårdgjort, utan brunn, med upphöjda kanter. Bekämpningsmedlen är korrekt märkta och förvaras i originalförpackningarna. Absorptionsmedel finns att tillgå i förrådet.

Sprutan är modern, och är utrustad med separat spolvattentank. Sprutan genomgår regelbunden funktionstest. Påfyllning av preparat sker på betongplatta med tät uppsamling vid gårdscentrum. Invändig rengöring av sprutan görs i fält med hjälp av spolvattentanken.

De oljeprodukter som används i lite större volymer är fordonsdiesel (miljöklass 1). Diesel förvaras inomhus inom invallning. Sökanden använder i normalfallet inte eldningsolja (miljöklass 3) eftersom spannmålstorken värms från halmpannan. Men det finns en mindre oljetank som reserv om halmpannan inte räcker till. Smörjolja, ett 200 liters fat, förvaras i samma invallade hus som cisternerna. Spillolja förvaras också på ett 200 liters fat i samma utrymme.

Verksamheten genererar ganska lite avfall. I verksamheten blir det främst plastavfall (utsädesäckar och tomdunkar) och metallskrot (slitdelar och gamla maskiner). Det farliga avfall som uppkommer i verksamheten omfattar främst lysrör/lampor från stallen och oljor, oljefilter och batterier från underhåll av traktorer och övriga maskiner på gården.

Döda höns förvaras i en frysbox i väntan på vidare hantering. Sökanden har tillstånd att elda kadaver i halmpannan. Om inte det blir aktuellt att elda kadaver i halmpannan så kommer sökanden att anlita Svensk Lantbrukstjänst för kadaverhanteringen.

Buller

Enligt tidigare erfarenhet från hönsstallen vid Stora Wahlby så alstrar inte verksamheten något buller som är störande för omgivningen. Ventilationssystemet har en låg ljudnivå. När det gäller ljud som alstras inom växtodlingen så är det främst traktorer och fältmaskiner som avger ljud till omgivningen. Men trafiken på åkermarken sker under korta och koncentrerade perioder, och den utgör inte någon stor ljudbelastning på omgivningen under den tiden heller. Bullermätningar har ej utförts, och bedöms ej heller vara av intresse. Sökanden har inte mottagit några klagomål på buller i den befintliga verksamheten. Sökanden bedömer att de inte har några problem med att efterleva Naturvårdsverkets riktlinjer för externt industribuller.

Transporter

Inleverans av unghöns respektive utleverans av slakthöns görs koncentrerat vid ett tillfälle per år. Inleverans och utleverans av djur beräknas efter utbyggnaden komma att omfatta ca 20 lastbilsvändor per tillfälle. Transporterna av djur beräknas pågå under en sammanhållen period av ca 2-3 dygn per tillfälle. Leverans av foder till stallet beräknas ske en gång varannan vecka. Det blir också några lastbilsbesök till gården kopplat till verksamheten med växtodling. Transporterna berör inleverans av utsäde och handelsgödsel samt utleverans av växtprodukter till försäljning.

Transporterna av gödsel från lager till fält/externa köpare kommer att ske koncentrerat vid ca 2 tillfällen per år. Det kommer att bli totalt ca 80 vändor med traktor och vagn mellan lager och fält per år.

De flesta transporterna sker på vardagar och under dagtid. Leveranser av foder och djur etc. går från den allmänna vägen direkt upp till gården via en enskild väg. Transporterna av gödsel kommer att under tiden som de sker påverka närområdet, men i och med att transporterna sker under koncentrerade perioder blir påverkan på omgivningen från gödseltransporterna begränsad.

Resurshushållning

Den pågående verksamheten med värphöns förbrukar elström i en omfattning av ca 240 000 kWh per år. Efter en utbyggnad av ett nytt hönsstall beräknas elbehovet öka till ca 320 000 kWh per år. Den ökade elförbrukningen är främst kopplad till driften av ventilationen, utfodringssystemet, äggtransportören och belysningen i det nya stallet.

Halm för eldning kommer att förbrukas i en omfattning av ca 400 ton/år, vilket ersätter ca 100 m³ olja per år. En halmpanna på ca 490 kW finns i drift på gården sedan många år tillbaka.

Stallet kommer ha en god isolering för att minimera behovet av tillsatsvärme. Belysningen i stallet sker idag i huvudsak via lysrör. Lysrören kommer inom kort att bytas ut i samtliga hus mot lågenergilampor. Ventilationen i samtliga stall är ny och effektiv. Den sker via steglösa varvtalsreglerade fläktar. Detta innebär att ventilationen alltid kan anpassas till det aktuella behovet, så att ingen energi slösas genom att fläktarna går i onödan.

Inför den kommande byggnationen kommer sökanden specifikt att söka energisnåla tekniska lösningar. Sökanden kommer ta vara på den kunskap som finns hos olika energirådgivare och byggnadsfirmor.

Skyddsåtgärder och försiktighetsmått

Utfodringen av djuren baseras på beräknade foderstater, vilket syftar till att optimera foderutnyttjandet. Sökanden kommer använda olika foder till djurens olika värpfasor, s.k. fasutfodring. På så sätt minimeras mängden kväve och fosfor som utsöndras från djuren. Fodret kommer att vara berikat med fytas, vilket gör att mängden fosfor som utsöndras i gödseln minskar. Gödseln kommer att lagras i täta betonglager, som är konstruerade så det inte finns risk för läckage. All areal där gödsel sprids omfattas av växtodlingsplaner och årlig behovsanpassning av gödslingen. Markpackning undviks så mycket som möjligt. Vid spridning av gödsel på öppen jord sker myllning omgående. Spridning sker helst vid sval och fuktig väderlek. Utmed öppna vattendrag anläggs gräsbevuxna skyddszoner som är minst 6 meter breda.

Säkerhetsfrågor

Anläggningen kommer att vara försedd med automatlarm för strömavbrott och andra störningar. För att klara en situation av avbruten elförsörjning finns ett reservkraftverk.

Kontroll av verksamheten

Kravet på recipientkontroll kommer att uppfyllas genom medlemskap i Motala Ströms Vattenvårdsförbund. Egenkontroll enligt miljöbalken kommer att utföras genom årlig genomgång av LRF:s miljöhusesyn och årlig genomgång av de individuella villkoren i tillståndet. Journaler, protokoll etc som dokumenterar egenkontrollen sparas i sökandens miljöpärmor.

Miljö kvalitetsnormer

Åkermarken vid Stora Wahlby avvattnas mot Hygnestadsbäcken och vidare mot Tåkern. Enligt uppgifterna i VISS har vattenförekomsten Tåkern måttlig ekologisk status. Den kemiska statusen uppnår ej god. Så länge gödseln som produceras används på ett förnuftigt sätt i växtodlingen medför verksamheten låg risk för att bidra till övergödning.

Den kemiska klassningen beror på en generell belastning av kvicksilver från atmosfäriskt nedfall. Den planerade verksamheten med värphöns medför inte några tillkommande risker avseende kemikalier i vattenmiljön eftersom kvicksilver inte alls hanteras i verksamheten.

Gällande normer för utomhusluft riskerar sällan att överträdas på landsbygden där det aktuella företaget bedriver sin verksamhet. Den norm för utomhusluft som skulle kunna överskridas vid vissa tidpunkter på året handlar om marknära ozon. Men här är de nationella möjligheterna att minska halterna små, eftersom ozonet till största delen transporteras in från områden utanför Sverige. Verksamheten med värphöns medför inte några utsläpp av ozon, och har ingen påverkan på gällande miljökvalitetsnormer för utomhusluft.

Avvattningen från området där anläggningen är belägen sker via Hygnestadsbäcken till Tåkern. Inget av dessa vatten omfattas av miljökvalitetsnormer för fisk. En utökad verksamhet med värphöns vid Stora Wahlby kan inte förväntas innebära någon påtaglig inverkan på nyss nämnda vattenförekomster.

Alternativ lokalisering och nollalternativ

Det nya stallet kommer att orienteras i öst-västlig riktning, så att det ligger parallellt med de befintliga stallen. Den mark som är tänkt att tas i anspråk för det nya huset består av åkermark. Genom att bygga parallellt med befintliga stall blir det mycket liten påverkan på landskapsbilden. För tillsyn och bra arbetslogistik är det praktiskt att ha husen nära varandra. Placeringen innebär att stallet läggs på ett rejält avstånd från omgivande bostäder i förhållande till vindriktning. Sökanden har även angett en alternativ placering av det nya stallet.

Om tillstånd inte beviljas för den planerade verksamheten, kommer verksamheten med äggproduktion vid Stora Wahlby att på sikt bli för liten för att vara intressanta partners till Swehatch. Konsekvensen av detta är att företaget på sikt inte kommer kunna fortsätta med äggproduktionen.

Nollalternativet kan inte bedömas medföra några väsentliga fördelar avseende lokal påverkan på den yttre miljön. De generella regleringar som finns avseende gödselhantering, spridningsareal etc. för verksamheter med djurhållning i regionen, innebär att risken för oacceptabel miljöpåverkan är liten.

Statusrapport

Sökanden har gjort en bedömning att verksamheten med värphöns inte medför någon betydande risk för föroreningskada och därmed är undantagen från kravet på statusrapport.

YTTRANDEN

I inkomna yttranden i ärendet har sammanfattningsvis följande anförts med anledning av Håkan Ektanders ansökan. Miljönämnden har inga invändningar mot att tillstånd till miljöfarlig verksamhet beviljas för Håkan Ektander på fastigheten Karlebytorp 6:3. Villkor bör formuleras enligt följande, ”lagting under tak alternativt utan tak men med

krav på täckande ytskorpa”. Vad gäller övriga delar av verksamheten bör det klart framgå att syftet med inblandning av aska från halmpannan i gödsel är att tillgodogöra sig askan som gödning och inte ett sätt att bli kvitt askan. I närheten av verksamheten finns en förskola. Även om den utökade produktionen medför fler transporter än tidigare så är troligen det totala antalet transporter färre än vid förskolor i stadsmiljö.

MILJÖPRÖVNINGSEDELEGATIONENS BEDÖMNING

Sökanden har i ansökan beskrivit hur sanitärt avloppsvatten från personalutrymmen kommer att omhändertas. Denna hantering omfattas inte av prövningen. Enskilda avlopp regleras särskilt i miljöbalken och kräver tillstånd från kommunal nämnd.

Miljökonsekvensbeskrivning

Sökanden har fullgjort de i 6 kap. miljöbalken angivna skyldigheterna att genomföra samråd och att upprätta en miljökonsekvensbeskrivning. Miljöprövningsdelegationen bedömer att den av sökanden ingivna miljökonsekvensbeskrivningen är av sådan beskaffenhet att den kan godkännas.

Tillåtlighet

Miljöbalkens mål och hänsynsregler m.m.

Om verksamheten bedrivs i enlighet med villkoren i detta beslut och om de åtgärder som redovisas i övrigt i ansökan vidtas, bedömer Miljöprövningsdelegationen att den sökta verksamheten inte strider mot miljöbalkens mål.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att sökanden i tillräcklig omfattning har visat att de förpliktelser som följer av 2 kap. 1 § miljöbalken kommer att iakttas i den sökta verksamheten.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att verksamheten går att förena med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurser samt med den för området gällande översiktsplanen. Den valda lokaliseringen kan därmed godtas.

Miljö kvalitetsnormer

Miljöprövningsdelegationen bedömer att verksamheten inte medför att någon av de gällande miljö kvalitetsnormerna enligt förordning (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön, luftkvalitetsförordning (2010:477) och förordning (2001:554) om miljö kvalitetsnormer för fisk- och musselvatten överskrids.

Enligt VattenInformationSystem Sverige (VISS) har den aktuella vattenförekomsten Tåkern måttlig ekologisk status bland annat på grund av övergödning. Tillförseln av näringsämnen bör därför begränsas. Miljöprövningsdelegationen bedömer att om verksamheten bedrivs i enlighet med villkoren i detta beslut och de åtgärder som redovisas i övrigt i ansökan vidtas, kommer verksamheten inte att försvåra att miljö kvalitetsnormerna för vatten uppnås.

Sammanfattande bedömning

Om verksamheten bedrivs i enlighet med villkoren i detta beslut och om de åtgärder som redovisas i övrigt i ansökan vidtas, bedömer Miljöprövningsdelegationen att det inte föreligger hinder mot att bevilja sökt tillstånd.

Industriutsläppsverksamhet

Verksamheten är enligt 1 kap. 2 § industriutsläppsförordningen (2013:250) en industriutsläppsverksamhet. Sökanden har gjort en bedömning att verksamheten med värphöns inte medför någon betydande risk för föroreningskada och därmed är undantagen från kravet på statusrapport. Miljöprövningsdelegationen gör ingen annan bedömning än bolaget avseende att risken är liten för att verksamheten kan medföra en föroreningskada och att en statusrapport därmed inte behöver upprättas.

Villkor m.m.*Gödselhantering m.m.*

Tillfällig lagring av stallgödsel och andra organiska gödselmedel i fält, så kallad stukalagring, bör begränsas till så kort tid som möjligt för att minimera risken för förlust av växtnäring. Miljöprövningsdelegationen bedömer att maximalt två veckor är en rimlig tid för sådan lagring. Tillsynsmyndigheten bör ändå ges möjlighet att förlänga tiden för lagring av gödsel i stuka om verksamhetsutövaren kan visa tillräckliga skäl för detta, såsom väderleksförhållanden.

Spridning av gödselmedel bör anpassas till grödans behov och utföras vid den tidpunkt och med sådana metoder som minimerar avgång och läckage av näringsämnen så långt som möjligt, detta är särskilt viktigt mot bakgrund av närheten till Natura 2000-området Tåkern. Förrådsgödsling med fosfor bör undvikas. På jordar med P-AL-klass III och högre bör därför inte mer fosfor tillföras än vad som motsvarar grödans behov. För att underlätta spridning utifrån grödans behov är det lämpligt att ta fram en gödslingsplan. Miljöprövningsdelegationen bedömer även att den utförda spridningen bör dokumenteras.

Sökanden har yrkat på en villkorsskrivning att spridning av stallgödsel, andra gödningsmedel och bekämpningsmedel inte får ske närmare vattentäkt än 50 meter. Miljöprövningsdelegationen bedömer att det är lämpligt att föreskriva villkor om avstånd till vattentäkt vid spridning av gödselmedel och bekämpningsmedel för att skydda vattenkvaliteten och har inget att erinra mot föreslaget avstånd. Det är verksamhetsutövarens ansvar att tillse att tillräckligt skyddsavstånd erhålls i det enskilda fallet så att inte verksamheten riskerar att förorena vattentäkten.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att det är lämpligt att föreskriva minst 5,5 meter breda, bevuxna, ogödslade och obesprutade skyddszoner längs vattendrag, vattenförande diken eller öppna vattenytor för att minimera risken för att bekämpningsmedel eller gödselmedel förorenar vattnet.

För att minimera ammoniakförluster och luktolägenheter bör utspridd stallgödsel och andra organiska gödselmedel brukas eller myllas ned i jorden så snart som möjligt och senast inom 12 timmar, utom vid spridning i växande gröda där gödseln placeras direkt i eller på mark under växttacket.

Sökanden har angett att större delen av stallgödseln kommer att spridas på egen spridningsareal men att en del stallgödsel kommer att avyttras i enlighet med muntliga avtal. Miljöprövningsdelegationen bedömer att det bör finnas skriftliga avtal för den stallgödsel som ska spridas på areal som sökanden inte själv äger eller arrenderar samt för den stallgödsel som ska föras bort. Om sökanden inte har egen spridningsareal och skriftliga avtal som motsvarar den mängd stallgödsel som uppkommer bör djurhållningen anpassas därefter.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att tillsynsmyndigheten bör få information om sökanden avser att göra förändring av gödselhanteringen. I detta ingår även förändring av spridningsareal.

Utsläpp till vatten

Sökanden har angett att hantering av vatten från spolplattan ska hanteras inom tillsynen. Sökanden har även beskrivit en alternativ hantering av spolvatten som Miljöprövningsdelegationen bedömer är lämplig. Närmare placering och utformning av efterpoleringen av spolvattnet via gräsbevuxen mark bör kunna hanteras inom tillsynen.

Kemikalie- och avfallsfrågor

Miljöprövningsdelegationen bedömer att det finns behov av skyddsåtgärder angående förvaring av kemikalier och farligt avfall, varför villkor föreskrivs i denna del. I övrigt regleras avfallshantering i avfallsförordningen (2011:927).

Egenkontroll

Kravet på recipientkontroll kan uppfyllas genom medlemskap i Motala Ströms Vattenvårdsförbund. Dessutom ska sökanden utöva egenkontroll i enlighet med förordningen (1998:901) om verksamhetsutövares egenkontroll.

UPPLYSNINGAR

Miljöprövningsdelegationen erinrar om att meddelat tillstånd enligt miljöbalken inte befriar verksamhetsutövaren från skyldighet att rätta sig efter vad som föreskrivs i annan författning.

Om det i samband med exploatering skulle påträffas fornlämning ska, enligt 2 kap. 10 § kulturmiljölagen (1988:950), arbetet avbrytas och Länsstyrelsen underrättas.

Enligt djurskyddsförordningen (1988:539) ska förvaringsutrymmen för bl.a. djur som föds upp eller hålls för produktion av livsmedel godkännas ut djurskydds- och djurhälsosynpunkt (förprovning). Ansökan om förprovning av djurstall görs hos Länsstyrelsen.

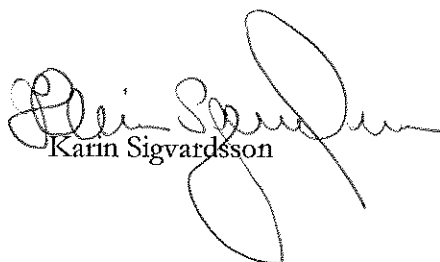
HUR MAN ÖVERKLAGAR

Miljöprövningsdelegationens beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen i Växjö, se bilaga 1.

Miljöprövningsdelegationens beslut har fattats av Karin Fridell, ordförande och Karin Sigvardsson, miljöszakknig. Länsstyrelsens föredragande har varit byrådirektör Karin Thedéen.

Karin Fridell

Karin Sigvardsson

Bilagor

Beslut om kungörelsedelgivning och Hur man överklagar

Kopia till
Miljönämnden i Mjölby kommun
registrator@naturvardsverket.se
Havs- och vattenmyndigheten
vaxtnaring@jordbruksverket.se (+missiv IUF)
Tillsyn Lst-E
Aktförvararen
Ordf
Sak
Handl

Delgivning

Länsstyrelsen delger detta beslut genom kungörelsedelgivning. Kungörelsen ska inom tio dagar efter dagen för detta beslut införas i **Post- och Inrikes Tidningar** samt **Östgöta Correspondenten**.

Beslutet hålls tillgängligt hos Länsstyrelsens miljöskydds-enhet, Östgötagatan 3, Linköping och hos aktförvararen i ärendet, Medborgarservice i Mölby kommun.

Ett exemplar av kungörelsen ska översändas till kommunen, sökanden och aktförvararen för att vara tillgänglig för sakägarna.

Delgivning anses ha skett på fjortonde dagen efter dagen för detta beslut, under förutsättning att kungörelsen inom ovan nämnda tid har införts i ovan nämnda tidningar.

Hur man överklagar

Den som vill överklaga beslutet ska göra det i ett brev, som skickas till:

**Miljöprövningsdelegationen, Länsstyrelsen Östergötland,
581 86 Linköping**

Brevet måste ha inkommit till Länsstyrelsen senast den **25 april 2016**. Efter rättsprövning skickar Miljöprövningsdelegationen överklagandet vidare för prövning till **Mark- och miljödomstolen i Växjö**.

I brevet ska ni ange vilket beslut som överklagas och hur ni vill att beslutet ska ändras. Uppge också namn, adress och telefonnummer.

Om ni behöver fler upplysningar kan ni vända er till Miljöprövningsdelegationen.

